

Sygn. akt II S 71/14

POSTANOWIENIE

Dnia 14 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym :

Przewodniczący - SSO Ireneusz Płowaś

Sędziowie: SO Janusz Kasnowski

SO Aurelia Pietrzak (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 14 listopada 2014 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

z powództwa K. J.

przeciwko Skarbowi Państwa – Prezesowi Sądu Rejonowego w (...)

o zapłatę

na skutek skargi powoda K. J.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w toku sprawy prowadzonej przez Sąd Rejonowy w (...) sygn. akt I C 1285/14

postanawia:

1. zwolnić skarżącego od opłaty od skargi,
2. oddalić skargę.

Sygn. akt II S 71/14

UZASADNIENIE

W dniu 29 września 2014 roku do Sądu Okręgowego w Bydgoszczy wpłynęła skarga K. J. na przewlekłość postępowania w sprawie I C 1285/14, prowadzonej przez Sąd Rejonowy w (...). Skarżący domagał się nakazania temu Sądowi podjęcia działań zmierzających do merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy oraz zasądzenia na jego rzecz kwoty 3000 złotych.

Skarżący wskazał, iż od sześciu miesięcy Sąd Rejonowy w sprawie zabezpieczył tylko nagrania z Aresztu Śledczego. Nie otrzymał on natomiast odpowiedzi na wniosek o umorzenie kosztów, ani tym bardziej nie został wyznaczony termin rozprawy.

O złożeniu skargi powiadomiony został Skarb Państwa - Prezes Sądu Rejonowego w (...) który skorzystał z przysługującego mu prawa do udziału w postępowaniu skargowym, wnosząc o uznanie skargi za niezasadną i jej oddalenie. Wskazał, iż skarga jest nieuzasadniona, albowiem w sprawie I C 1285/14 postępowanie toczy się bez zbędnej zwłoki, a podejmowane czynności były niezbędne do rozstrzygnięcia w przedmiocie wniosków złożonych przez powoda.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

W dniu 23 kwietnia 2014 wpłynął do Sądu Rejonowego w (...) nadany w dniu 16 kwietnia 2014 roku pozew K. J.. Wraz z pozwem powód złożył wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu oraz o zabezpieczenie dowodu w postaci nagrania z dnia 19 marca 2014 roku..

Dowód: pozew k.2 wnioski k. 4-9 akt Sądu Rejonowego w (...) I C 1285/14.

Postanowieniem z dnia 9 maja 2014 roku Sąd Rejonowy dokonał zabezpieczenia dowodu i zobowiązał pozwanego do złożenia do akt sprawy zapisu obrazu i dźwięku z dnia 19 marca 2014 roku z czynności dokonanych z udziałem powoda.

Zarządzeniem z dnia 9 maja 2014 roku Sąd Rejonowy wezwał powoda do złożenia oświadczenia o stanie majątkowym, rodzinnym, dochodach i źródłach utrzymania na formularzu.

Dowód: zarządzenie k. 1, postanowienie k. 11 akt Sądu Rejonowego w (...) I C 1285/14.

Postanowieniem z dnia 10 czerwca 2014 roku zarządzono sprawdzenie sytuacji majątkowej powoda i zarządzeniem z dnia 10 czerwca 2014 roku wezwano go do podania dalszych niezbędnych informacji w przedmiocie sytuacji majątkowej.

Odpowiedź powoda wpłynęła do Sądu Rejonowego dnia 10 lipca 2014 roku.

Dowód: postanowienie k. 29 , zarządzenie k. 30, pismo powoda k. 35 akt Sądu Rejonowego w (...) I C 1285/14.

Zarządzeniem z dnia 21 lipca 2014 roku Sędzia sprawozdawca nakazała przedstawienie akt sprawy referendarzowi sądowemu, celem rozpoznania wniosku powoda o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

W dniach 1-17 sierpnia 2014 roku oraz w dniu 10 września 2014 roku referendarz przebywała na urlopie, a w dniach 25-30 września 2014 roku na zwolnieniu lekarskim.

Postanowieniem z dnia 1 października 2014 roku referendarz zwolnił powoda od kosztów sądowych ponad kwotę 100 zł i odmówił ustanowienia pełnomocnika z urzędu. W tym samym dniu wykonano zarządzenie o doręczeniu odpisu postanowienia powodowi.

Dowód: zarządzenie k. 40, notatka k. 45, postanowienie k. 46 akt Sądu Rejonowego w (...) I C 1285/14.

Do dnia 4 listopada 2014 roku nie wpłynęło zwrotne poświadczenie odbioru od powyższego postanowienia.

Zarządzeniem z dnia 4 listopada 2014 roku Sędzia sprawozdawca zarządziła przedstawienie akt za 7 dni ze zwrotnym potwierdzeniem odbioru, a w razie braku reklamować przesyłkę.

Dowód: zarządzenie k. 52 akt Sądu Rejonowego w (...) I C 1285/14.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Skarga jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy (...) w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki /Dz.U. z 2004r., nr 179, poz. 1843 ze zm./ strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie w tej sprawie trwa dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, albo dłużej niż to

konieczne dla załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

Dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności w myśl art. 2 ust. 2, ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez Sąd, w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia, co do istoty lub czynności podjętych przez sąd (...) uwzględniając charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawłości, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

Przyjmuje się i jest to pogląd ugruntowany w orzecznictwie, że o przewlekłości postępowania można mówić dopiero wówczas, gdy pomiędzy czynnościami procesowymi występują długie, nieuzasadnione przerwy albo też gdy pewne czynności nie są podejmowane w ogóle (vide: postanowienie Sądu Apelacyjnego z 28 grudnia 2012r., II S 25/12 czy postanowienie Sądu Najwyższego z 7 października 2010r., sygn. akt. WSP 13/10). Zatem przewlekłość postępowania zachodzi wtedy tylko, gdy zwłoka w czynnościach jest nadmierna, rażąca i nie znajduje uzasadnienia w obiektywnych okolicznościach sprawy. Przewlekłość postępowania jest pojęciem względnym, względność ta zaś oznacza, że w każdym przypadku odnoszone być musi do realiów konkretnej sprawy (zob. też M. Laskowski, Skarga na przewlekłość postępowania przygotowawczego (pierwsze refleksje), Przegląd Sądowy 2009).

Należy zatem w kontekście oceny zasadności skargi ocenić czas trwania całości postępowania, a nie terminowość podejmowania przez Sąd poszczególnych czynności.

Pozew w niniejszej sprawie wpłynął w dniu 23 kwietnia 2014 roku. Z uwagi jednak na zawarte w nim wnioski o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu zachodziła wpierr konieczność rozpoznania zgłoszonych wniosków. Zasada szybkości i sprawności postępowania nie może bowiem kolidować z zasadą rzetelności i konieczności rozpatrywania wszelkich składanych w sprawie pism.

Analiza akt sprawy doprowadziła Sąd Okręgowy do wniosku, że nie zaistniała w niej przewlekłość postępowania. W ocenie Sądu Okręgowego z poczynionych w sprawie ustaleń wynika, że postępowanie w sprawie I C 1285/14 toczyło się bez zwłoki.

Nie ulega również wątpliwości, iż skuteczność wniesionego do Sądu pozwu, odpowiedzi na pozew, wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych, uwarunkowana jest od tego czy pismo to spełnia wszystkie konieczne wymogi formalne uprawniające do nadania mu odpowiedniego biegu. W razie braków formalnych rzeczą Sądu jest wpierr wszcząć postępowanie mające na celu usunięcie braków formalnych, fiskalnych pisma, a dopiero w razie uzupełnienia braków we wskazanym terminie dalsza dekretacja pism i podejmowanie odpowiednich czynności na skutek wniesionego pisma.

I tak wniosek skarżącego o zwolnienie od kosztów sądowych zawierał brak w postaci niedołączenia oświadczenia o stanie majątkowym, co skutkowało wzywaniem go do uzupełnienia braku. W dalszej kolejności celem, rozważenia wskazywanych przez powoda podstaw do zwolnienia od kosztów sądowych, Sąd Rejonowy postanowił zarządzić dochodzenie w celu wyjaśnienia sytuacji materialnej powoda. Po otrzymaniu informacji niezwłocznie zarządził przedłożenie akt referendarzowi sądowemu celem rozpoznania wniosku.

Następnie referendarz po rozpoznaniu wniosku zarządził doręczenie wydanego postanowienia. Do chwili obecnej jednak nie wpłynęło zwrotne poświadczenie odbioru postanowienia.

Niemożliwość dalszej dekretacji sprawy wynika więc z braku możliwości ustalenia, czy wydane postanowienie jest już prawomocne.

Z uwagi na zaistniałą sytuację Sędzia w dniu 4 listopada 2014 roku zarządziła reklamowanie przesyłki w razie nienadejścia zwrotnego poświadczenia odbioru do dnia 11 listopada 2014 roku.

Tym samym wszelkie czynności podejmowane przez Sąd miały na celu nadanie sprawie dalszego biegu i były podejmowane terminowo.

W konsekwencji Sąd Okręgowy skargę jako bezzasadną na mocy art. 12 ust.1 przywołanej ustawy oddalił.